

teo patre p̄nem fideliter dicat h̄c: vt iesus
ip̄s̄ dei & virginis fili⁹ religiosa fide verissime
possit duci. binc bern. enueratis multis pro-
ganuis subiugit. Qd si adq̄ias. cui⁹ m̄ est:
q̄iam poterit lingua etiam si angelop̄ sit di-
gnis extollere virginē m̄rēm dico: nō cuius
cūq; sed dei. & subiugit. hec ē ḡ virginis n̄e
singularis & excellens pr̄rogativa: q̄ filium
vno eundēq; cū teo patre meruit h̄c p̄mu-
nē: nec deū alia mater: nec virginē m̄rē te-
cuit aliis fili⁹. qz vt ait damas. Ipsa vocat
ixtocos. qd sonat mater deū. Decimū pri-
uilegiū p̄secuta est virgo sc̄tā q̄ omnib⁹ gra-
tias est dorata. hoc n̄ nullā alia pura creatu-
ra est aliquā cōsecuta. Mā ut ait ap⁹. diuisio-
nes grāp̄ sunt. & itez. Unicuiq; vestiz data
est ḡia fm̄ mensurā donatōia xp̄i. marie au-
tēnō fm̄ mensurā data ē gratia s̄z oēz grām
plenissime est cōsecuta. hinc ex p̄sona ei⁹ d̄r.
Eccle. xiiii. In me om̄is ḡia vie & veritatis
ac̄si dicat. In me est ois gratia vie. i. b⁹ vi-
te om̄i homini. om̄i statui. om̄i etati pueni-
ens. hinc hiero. Ceteris p̄p̄ies. marie vero
tota se iuinfidit ḡie plenitudo. qd pulcre das
intelligi geni. i. vbi d̄r. Congregent aque q̄
sub celo sunt in locū vnu. & sequit. Congre-
gatōesq; aqrū appellauit maria ac̄si dicat.
Locus in q̄ oēs grāp̄ aq̄ p̄gregant appellabi-
tur maria. Indecimū priuilegiū possit in eo
q̄ est oib⁹ virtutib⁹ adornata. q̄s n̄ tenui-
ter nec mediocriter sed perfectissime posside-
bat. qd autoritatib⁹ & rōib⁹ poterit cōpro-
bari. Et primo autoritatib⁹. d̄r. n. eccl. xiiii.
ex p̄sona eius. In me om̄is sp̄es vite & vir-
tutis. Unī ei possumus dicere illud Ruth.
Hac om̄is p̄p̄ies qui habitat infra portas v-
bis te esse mulierē virtutis. Ratiōib⁹ idem
oñis: qz de⁹ virtutū qui nullū locū inhabi-
tat nisi sit virtutib⁹ respersus ad momentū
cūnūq; defuit. Qui ḡ h̄et euz in q̄ est om̄is
virtus. h̄et virq; & p̄ p̄is virtutes. hic bern.
ip̄s̄ aī marie repleuit mentē q̄b ventrem: &
cū recessit ab vtero ab anno nō recessit. Cuz
ergo tota diuinitas in ea corporaliter habita-
ret. p̄nis est vt oportuerit eā esse oib⁹ virtuti-
bus adornata. Duodecimū priuilegiū ē q̄
in celo sup̄ oēs est exaltata. qd apte canit ec-
clesia. Exaltata est sc̄tā dei genitrix. tē. de hoc

require iū alijs p̄monib⁹ tē.

LXXI. De eodem sermo octau⁹.

Itrauit iefns

in qđdam castellū lu. x.

Dicit bern. Qd dñs ac salua-

tor n̄ semel t̄ in uno loco visibiliter tuncē
poris dignar⁹ ē opari. hoc enā nūc vbiq; ter-
rariū in cordib⁹ electoꝝ opatur invisibiliter.
Ecce in euāgelio loq̄nie audiūm⁹ q̄ in qđ
dā castellū intrauit iefns & m̄l̄t qđdam mac-
tba noīe excepit eū tē. Quid est aut̄ hoc ca-
stellū nisi cor h̄uanū. Sed qz de⁹ manēs in
carne n̄ frequentauit domū marthæ ppter li-
gna & lapides ex q̄b extint fabricata: s̄z ppter
familiā quā diligebat q̄ ibi extint p̄gregata
sc̄z ppter lazaz & marthā & mariā. sic d̄r ioh.
xi. Diligebat aut̄ iefns marthā & sororē ei⁹
maria & lazaz. Sic & castella cordū nrōruz
nō visitat dñs nec freq̄ntat nisi eadez faillia
sp̄ualiter intellecta in nobis fuerit p̄grega-
ta. hinc bern. Intrat domū nrām saluator &
freq̄nter visitat eā quā lazaz⁹ penitē primo
mūdat. martha fideli disp̄salōi ornat. ma-
ria replet interne dedira p̄cē platoni. ita vitez
vt lazaz⁹ h̄uīlī sentiat de seip̄o. martha mi-
sericorditer de p̄xio. maria sublimiter deteo
Hēt igit̄ lazaz⁹ formā penitē signās inci-
piente. martha formā bñi disp̄salōis signās
p̄ficiente. maria vero formāz p̄cē plantis. si-
gnans p̄fectōem attiugentē. Qui ḡ domuz
in corde suo deo prepare desiderat quā dñs
virtutū visitet freq̄nter & inhabitet libenter
istaz triū p̄sonaz lazari vitez marthæ & ma-
ria in se officia transfiguraret. Inq̄z qz. n. do-
mo materiali vt in clauſtro: siue sp̄ualivit in
corde hec tria officia bñi ordinata fuerint: il-
lam de⁹ visitat libenter & inhabitat freq̄nter
dicit. n. bern. de vtraq; domo. Considerem⁹
frēs quēadmodū in hac nēa domo tria hec
distribuerit ordinatio caritatis lazaro peni-
tentia. marthæ amīnistratōem. marie p̄em-
platōem. h̄et lxc si l'q̄cur: qz p̄fecta est anima
magis tñ vident hec singla ad singlos perni-
nere: vt alij recognitēt anōs suos in amaritu
dine aīe sue tanq; vulnerati dorſuētes cū la-
zaro i sepulcris. alij dediri sūt fene amīnistrati
oni. alij vō vacēs sc̄te p̄cē platōi. Et qz om̄is

Sermo

claustralibus in his tribus statib[us] est inclusus: ideo hos stat[us] trascurrentes de singulis aliqd differantur. Q[ui] aut o[ste]s claustrales in his tribus statib[us] sint inclusi: apre insinuat bernsic di. Quibus nulla credita est dispensatio a misistratio nulla est commissa. his omni sedendum est aut sec pedes dñi cū maria: aut cū lazaro intra septa sepulcri. quā siam ite[re] repli cat licet sub alij verbis ita di. Itē[re] dico ne quis de ignorātia se excusat. oportet te frater ad quē fabricāda seu erigenda inter vndas noe arca nū spectat: aut vi[er]e esse desideriorū ut daniel erat: aut cū beato iob virtū dolorū & scientē infirmitatē.

LHabent autem hos tres stat[us] simul q[ui]cunq[ue] pfecta est anima. Ad quā pfectōem quicunq[ue] venire desiderat primo statū lazari trāseat: qui in vera consit p[ri]ma. q[ui] peracta marthæ off. cum fideliter faciat: ut tandem in his duob[us] fidel[in]uentus p[re]seplationē trāseat. qui g[ra]uissimū h[ab]et desiderat. i. p[re]temp[or]alit[er]e. primū. s. p[ri]mam lazari nō refutet. **D**ram' g[ra]uus status est nouicioꝝ sine incipientium. ne aut de nouicis dubitantes hos solū reputem[ur] nouicios: qui primū an nū nōdū in ordine p[re]pleuerūt. i. bern. describit eos nobis & norificat ira di. **B**i. l[et]r. anis in ordine steristi & nō p[ro]fecisti. nouicū te reputo. **S**unt aut tria signa in quib[us] cognoscimus nos nō p[ro]fessisse: & p[ro]p[ter]eas nouicios adhuc esse. s. si nōdū sup peccatis accepimus p[re]solationē: si nōdū intravit[us] nouā deuotionē: si remisim[us] feruore & affectōem de i. di. bern. **O**diu sup nēis peccatis in seculo commissis remissionē nō accipim[us]: in primo co uersionis gradu stamus. de. q[ui] idem iterum dicit. **S**uadeo vobis amicis meis reflectere pedē a molesta & anxia recordatōe viarū vrāp[er] & euadere p[er] itinera planiora noue de uisionis & serenioris mēorie bñficiorū dei ut qui i nobis p[ro]fundimur in ip[s]i intuitu respiremus. de iij. dicit apoc. q[ui]. **H**abeo aduersum te pauca q[ui] caritatē tuā primā reliq[ua] Qui g[ra]uierat signa i se inuenierit adhuc se nouicū reputet. **Q**uid aut talib[us] sit faciendum in p[re]dicto vbo atoc. docemur cū ibidez subiugif. **M**emor esto vnde excederis et age p[ri]mam & prima opa fac. q[ui] est dicere. **Q**ui ex p[re]dictis trib[us] signis nouicū adhuc se re-

putet. **Q**uantūcunq[ue] diu in ordine sieterit agat p[ri]maz & prima opa faciat. i. q[ui] facere debuit cū nouicie & cellā intrauit. q[ui]d si non fecerimus accipim[us] q[ui]d sequit[ur]. **S**in autem. ve nio tibi cito & mouebo candelabrum tuū de loco suo nisi p[ri]mam egeris. **Q**uicunq[ue] ergo ex p[re]dictis nouicū se reputet: festinus ad penitentiā p[ro]peret: quā qui pagere desiderat: formā in se lazari transfigurēt: quā formaz nobis bern. distribuit[ur] di. Lazarus signās penitentē debet esse inclusus. ornatus & ligatus. **S**ic cū lazarus iacuit in sepulcro. p[er] q[ui] tria vera & sufficiens p[ri]mā est agēda.

Ecupiens g[ra]uus verus penitens inueniri. primo ingrediat[ur] sei p[ri]mū tanq[ue] in sepulcrū & intra semetipm claudat. ibiq[ue] ab oīb[us] occupatiōnib[us] exteriorib[us] statuat se an se iudicium in corde suo faciens. ibiq[ue] recogit[ur] ānos suos in amar: tunc ase sue di. sibi illud iōne. i. **N**ō est opus tuū q[ui] terra tua vel ex q[ui] polo es tu. **N**ō & bern. facere nos horat[ur] di. Ascendat homo tribunal mētis sue ut audiat causam p[re]terite vite sue. sedeat rō iudicans. stet accusatur p[ro]cia. testis sit mēoria. timor carnifer: ut nibil peni[us] dimittat impunitū. **H**ec facere monemur. **C**la. xxvi. **P**opule meus in tra cubicula tua & clande super te ostia tua: q[ui] q[ui]nto secretius ingredimur & silētius includimur: tanto abominatiōes p[ro]p[ter]eas clarus cognoscemus. **S**ic g[ra]uus dicit Ezech. **I**Abominatiōes tue in medio tui: & itē[re]. Ingressus vidi: & ecce similitudo omnium reptilium & abominatio animalium t[er]rinuera ydola depicta in pariete in circūitu p[er] totū. **Q**uis enim ad manū nō habeat q[ui]ntūcunq[ue] innocēs iniquitatē & peccata: si tñ inuenta sine dissimulatiōe estimeret in numero. pondere & mēsura. **Q**ui si adiecit quē in his offendit missit durior adamāte scindit ad p[ri]mam. cogitans q[ui] rā mētis & granib[us] rā p[ri]mū offendit bñfactorē. **F**ecdo d[omi]n[u]s esse ligatus cui lazaro interius & exteriorius funib[us] discipline & obedientie: ne tanq[ue] canis reuersus ad rotundū & sus lotiu volvabro luti: ne exhibeat mēbra sua arma iniquitati ad peccandū: connēs se tam in sensib[us] exteriorib[us] q[ui] in oībus mēbris corporis. ne aliqd facete p[ro]sumat q[ui]d itē[re] peccare opteat & lugere. **I**ec. n. ē. da p[ri]mā

ut sic cōmissa defleam? ne iteꝝ deflenda cōmittamus. Nec sufficit solum exterioribus nos ligari: sed interiores sensus & motus illicitos p̄ omnia refrenare: ne p̄ imaginatio ne te prius cōmissis delectationes iteꝝ hau-riamus. De hac ligatura dī Eccle. Cincu-
lo illi est ligatura salutaris. qz sic puer. vi-
dici. Nō apostata est vir inutil. nō solū aut inutilis ad opandū bonū: sed etiaꝝ inutil qz
malū augmetat. Tertio nouici⁹ inclusus et
ligatus dī esse ornatus cū lazaro grauedine
culpabilis p̄ scie: nunqz p̄mitteſi remis-
sione criminū vanā ſpe ſibi blandiēſ. donec
dīn misertus ſui dicat ei in ſpū. lazarum veni-
foras infundēſ ei remiſſiōeꝝ oīm p̄cōꝝ. vñ
Ecl. v. De p̄cipiatu p̄cōꝝ noli eſſe ſine me
tu: ne dicas miseratio dei magna ē. multa
iudicis p̄cōꝝ meoꝝ miferabitur.

NC
Scōs ſtatus ē officialiū ſiue p̄ficienſiū de-
ſignatus p̄ ſtatū marthe: & p̄z ordō. Nemo
enī digne gerit curā aliorꝝ q̄ prius non gemit
curā ſui-hinc bern. A tetua pſideratio incho-
et: ne fruſtra erēdaris in alia te neglecto. ſi
ſapiēſ es deefi tibi ad ſapienſiā ſi tibi n̄ fue-
ris ſapiēſ. Sapiens. n. priuū ſibi ſapiens
eft & biles de fonte putei ſui priuū ipe. In
acquifiſiōe. n. ſalutis nemo tibi germanioꝝ
vīco matris tue. Audiāt ḡ offiſiales mar-
the officiū exequētes. q̄ cauteſ a oporteat eos
officiū exequi: ſi dei grām & r. gnū celoꝝ cui-
piunt. p̄mereti. Sūt aut̄ in omni diſpēſatoꝝ
nemētoria duo necia: ut oīc. diſpēſator ſit
fidelis & prudēſ. Hec enī dīo reqr̄it dī ſe lu-
gi. cū di. Q̄ uisputas eſt fidelis diſpēſator
& prudēſ quē pſtituit dī ſuꝝ ſamiliā ſuꝝ?
Hec aut̄ fidelitas dī. tripliciter exerceri ſc̄
ad teū ad priuū & ad ſeipm. Primo dico
debetē fidelis dīo: ut in omni diſpēſatiōe
officiū ſui per purā intentionē q̄rat glam dei
q̄d facere monem. n. paral. xix. Videſe quid
facians & cū diligētia cuncta facite. & hoc eſt
q̄d di. lu. x. Martha mar. ſol. es. vſqz vñ ē
necessariū. ac ſi dicat. Liceſ ſolicta ſis & cir-
ca plīma occuperis: necessariū n̄ eſt ut hec
oīa in vñ. ſ. dī ſuꝝ ordinent: ut liceſ in ſe ſint
diuersa: in vñum n̄ per intentionē redacta
vñ dei omnia tribuanſ. bern. Omnis crea-
tura & maxie rōnalis dī ſuꝝ principiū imi-

tari: & qz deuſvn⁹ eſt di. moſe. Audi iſrael
deuſ tu⁹ vñ⁹ eſt. tebeinus & nos quiqz eſſe
vñus ſibi per imi. atōem virtutis & vñū cū
priuū p̄ vinculū dilectōis. Sc̄do diſpēſa-
tor tebet eſſe fidelis. primo: ut oīa que ei rōe
officiū tebeni fideliter exhibeat: cauēſ in oī-
bus in quibꝝ poteris eoz murmurationem
Siue ḡ ſint debita virtualiū: ſiue debita ſpi-
ritualiū ſiue & debita mercenarioꝝ plenissi-
me ſubito miniftrēt: ut valeat ei dici illud
dañ. Fideli diſpēſator. Gre. Nullaꝝ cām
ſuſpitionis repire poterat ei eo q̄ fideli eſſet
& omnis culpa & ſuſpicio n̄ inuenireſ in eo.
Tertio ſit fidelis ſubiſpi. Tante. n. caritatis
circa nos eſt dī ſt: ut nec ſibi nec primo no-
ſtro aliqđ velit ſuiciū qđ cū noſtro dāmo
oporteat exhiberi: ne quač ḡ vult noſtra ſer-
uicia q̄ cū noſtro dāno & periculo exhibent.
hinc eccl. xxix. dicif. Cōfirmā verbū. i. ſis qđ
voſat̄ & fideliter age & in omni tpe inueni-
es qđ necessariū eſt. Hec ḡ fidelitas veraci⁹
in hoc pſiſit ſi in omni diſpēſatiōe noſtra
purā & illesam pſciām ſuam̄. Ita ut de oī-
bus rebo nihil n̄tis vñlitatiſ attrahamus
de q̄ bern. Reuera fidelis ſe famulus: ſi de
omnibꝝ bonis dī ſuꝝ nil tuis manibꝝ adle-
rere p̄tingat. Qui ḡ his tribo modis ut di-
cū eſt fidelis repert⁹ fuerit. reuera magnus
vocabif in regno dei. merito etiā ei dicent.
Euge ſue bone & fidelis &c. de tali. n. diſpēſa-
toꝝ dicif. Neemie. ix. Inueniſti cor ei⁹ fi-
dele corā te. & ſequiſ. & percūſiſti cū eo ſed uſ
ut dares ei terra chanauei. ethei. euei &c. de
hoc diſpēſatore dī. puer xxiij. Ut fidelis
multū laudabif. Eſt n. dign⁹ omni latide qz
inueniunſ paucissimi ſic fideles. hīc. puer.
n. dicif. Multū misericordes voſant. vitum
aut̄ fidele quis inueniet: qſi dicat nēo. hinc
lu. xij. Quisputas eſt fidelis ſuus & diſpēſa-
toꝝ. Quis. n. eſt ſignū raritatis & paucita-
nis. Talis enim ſtatus eſt aluſſimus: & qn̄
to altior tanto rarioꝝ: & quanto rarioꝝ tanto
merces copiosior. Talibus enim dicif. Al-
thei. xix. Euge ſerue bone & fidelis &c. vſqz
ſupra multa te conſtituam. Alijs enim ſim-
pliciter bonis daf merces multa nimis. fide-
les aut̄ diſpēſatores: ſic hic pſecti ſunt ſic &
bi pſiciū ſuſ dī ſuꝝ. dī ſuꝝ hoc. p̄mitteſe cū di.

Sermo

sup multa te p̄stitua. Sed heu tales pauci inueniuntur: hoc est qđ p̄qrif dñs Esai. i. Omnes diligunt munera sequuntur retribuções et ideo nō solū priuans merito magno fidelium dispensator sed etia regno celorum dño expresse hoc dicet e. xvi. Si in alieno fideles nō fuissis quod vestrum est quis dabit vobis. nūbil de terra nēm est nisi qntū soli necessitati sufficit. Regnū autē celorum nēm est. dño dicente. Mat. xv. Genite b̄dici t̄c. Si ergo fideles nō sumus in alieno. colletur a nobis qđ nostrū esse debuerat regnū tei. O Sc̄do boni dispensator nō solū debet esse fidelis sed et prudens. Est autē prudentia virtus p̄ quā diuina preferimus terrenis: p̄ quā v̄t̄r̄ se Seneca dignitatē rebus nō ex opinione sed ex eaꝝ natura p̄stituim⁹ vt qđ in dispensatoriē fidelitas nō possit: sci amus p̄ prudentiam dispensare. Hec autē prudētia in trib⁹ p̄sistit. Primo v̄t̄ bonū malo melius bono. optimū meliori in omni dispensatione sua preeligat. Hoc enī faciens prefert eternitatē tpi. celū terre. spūalia corporalibus teū rebo. cōmutans oia trāitoria in eterna Sc̄dm in q̄ p̄sistit prudentia: hoc est vt si p̄ latus est sciat lucrari animas. Duic enī lucro nullū opus nulla dispensatio preferit in hoc mūdo sed omnia q̄ p̄nit fieri antecellit. Lucrū enī qđ in animab⁹ acquirit est infinitus. eo q̄ ipa anima sit bonū qđā infinitū. iuxta il lud. puer. Infinitus t̄x saurus est hominis. Quā prudentiā sanct⁹ benedictus prudens dispensator nos docet in regula. mones an omnia ne dissimulans aut p̄s pendens salutem aiaꝝ et in doctrina sua imitans aplm qui dī. Argue obsera. i. miscens tpi bus tpa et terrorib⁹ blandimenta. Tertio vt cū omnia refuantur in futurū incerta. et nesciat homo v̄t̄ amore dignus sit an odio. sicut dicitur Eccle. ix. omnia opa sua in būilitate sepeliat dicens. Teruus inunlis ego suz. qđ debui nō feci. nūbil om̄io boi sibi tribuens. quā prudētia docet nos veritas Lu. xvi. Cū feceris oia q̄ vobis p̄cepta sunt dicite fui iniuriales sumus. O Tertiū status est claustralium siue p̄templantū in persona magdale ne p̄figuratus. Ad quē statū cōtemplatiōis qđuplici exercitio puenit. s. ocio. silētio. au

ditu et desiderio: q̄ legimus de maria. Nam de eius ocio et auditu dicit Lu. vi sup. Maria autē sedebat secus pedes dñi et audiebat verbū illius. De tertio s. silentio dī. Bern. Vide progauias magdalene q̄ in omni causa deū haber aduocatū. indignat siquidem phariseus. queritur soror. murmurant discipuli et vbiq̄ maria tacer et p̄ ea loquitur xps. Quartū autē sc̄z desideriū innuit Jo. xi. vbi ieiunieti in castellū dicit occuruisse Dicen dicit. Maria cū venisset vbi erat eius videns eū cecidit ad pedes ei⁹ et dixit ei Dñe si hic fuisses frater me⁹ nō fuissis mortuus. p̄ quē occursum ei⁹ desideriū intelligimus cōpetenter. Hic deuoti claustrales cū piētes rachis aplib⁹ fungi officio magdalene p̄ qđ ad nobilē statū valeant puenire p̄templatiōis. pdictis q̄tuor se habilitēt: vt discant deo vacare. tacere. audire et desiderare. Lūc enī deo veraciter vacam⁹ cū corde nostro omni tpe: enī q̄cunq̄ strepitū vel labore imminete deo p̄tinue ad extēmus. qđ sacre monemur deutero. cū dī. Cauē diligenter ne obliuiscaris dñi dei tui Tho. iii. Nobis diebo vire mei in mēte habeto deū Lūc enī deo veraciter vacam⁹: si cor nostru in teum affigimus et nulla occasione illud abeo terrahim⁹ aliqui. Sc̄dm habilitas nos ad p̄templationē est taciturnitas et silentiū: vt siue a superiorib⁹ corripiamur: siue ab eōlib⁹ p̄tenamur: siue ab inferiorib⁹ subsaniamur semp clipeū patiētē p̄stētētē silentium cordis et oris teneam⁹: vt teste p̄scia possimū dicere cū iob. Nōne silui. nōne dissimulauit nōne quieui. et venit sup me idignatio. Tertio cū maria audiam⁹ verbū dei et oia q̄ audiūmus p̄ virib⁹ ereqm̄ur dī. cū ps. Audiaz quid loquaf t̄c. ex quoꝝ v̄t̄oꝝ virtute ali⁹ q̄n̄ liq̄scentes et a nobis tenit⁹ recedētes sumus in teū. iuxta illud. Ania mea liq̄facta ē t̄c et taliter liq̄scere ē deo occurrere. Quarto sicut maria cū v̄bemēti desiderio dño occurramus. delicata est enī diuina cōsolatio v̄būlli se tribuat nisi cū v̄bemēti desiderio affectef. hinc bern. Oportet vt ardor desiderij p̄ueniat oēm aīam ad quā ip̄e est vētūris: qui oēm p̄sumet rubiginē vicioū: et sic locū p̄p̄et dño et tunc sc̄t aīa. q̄m iuxta

est dñs cum se senserit illo igne succensam:
et dicit cū pplexa de excelso misit ignē in oī
sibus meis. Tali anie ita suspiranti frēqū
terimo sine intermissione oranti et affligēti
sepe desiderio occurrit iesus xp̄s

LXXII. De eodem sermo ix.

Ego in altissimis
habito Eccl. viiiij. Dicit Bern.
Maria om̄ibus se exorabile oī
bus dementissimā p̄bet. oīm deniq̄ necessi
tates amplissimo quodaz miseretur affectu
q̄pē q̄ in om̄igenere honoruz in altissimis
habitat in quibus potest et habz oīa que sūt
bona. Ut aut̄ videamus in quibz altissimis
habitat bgo facta. **N**ec iedū q̄ sūt. viij.
genera bonoz in q̄p altissimis habitat. Fuit
enī purissima generosissima ī meritis dicitissi
ma. in paciendo. profundissima. in solanōe a
bandantissima. virtuosissima in premlatiū
one altissima: et hēc oīa habuit in altissimis.
Paxno dico habuit altissimū geadū puri
tatis. Cū enī in omnibz hominibus plus et
minus puritas habeat. illa sup̄ma est et al
tissimā vbi nulla vñq̄ aspersio q̄ntūcunq̄
minimi pulueris ē cōtracta q̄b̄ beata virgo
habuit q̄i vtero fuit mūdata: et vñq̄ in finē
vite in sup̄mo p̄fectionis mūdissime conser
vata. Et iō soli p̄patitur in q̄ nunq̄ vlla ma
cula fuit visa. hinc Aug⁹. Ea puritate nite
bar virgo: qua sub deo maior nequit intelli
gi: que longe angeloz transi puritatē. Nam
deus qui vt ait iob iiij. in angelis suis repe
ni prauitatem in ea nil inueniens prauitatis
dei di. i. Cañ. Tora pulcta ea. Bern. Ma
nus in puritate transcendit anglos et celestez
oīm sup̄gredit creaturā. **N**ō solū p̄batur
autoritate sed et rōis virtute. Quāto enī q̄li
ter creature p̄iunctionē deo: tanto etiā opoz
te esse puriorē. sed ip̄a sup̄ om̄es creaturez
fuit deo p̄iunctionē ergo et purior. **S**co stes
tic ī altissimō grāz. quicquid enī altissimū ē
in gratijs hoc totū habuit virgo sancta. altis
simū aut̄ in gratia est oīm habere grām: nō
pluraliter nec diminute. sed ita sublimiter ut
eo modo nulla pura creatura eēt gratiā p̄se
cuta. **V**ā d: hoc altissimo ipsa gloria eccl
di. In me oīs gratia vise et vie. ac si dicat.

Ois gratia mihi et omnibz hoībo ad p̄ntē
vitā p̄iter et futurā nēcia. a deo m̄ misericor
diter est infusa. **U**lt̄ ḡ breueret q̄ dicta sūr re
plicentur. altissimū in gratijs est om̄z grām
hē. nō tā sibi soli sed om̄i hoīi inuocāti eaz
et hoc totū in altissimo. q̄ vñq̄ pura creaſa
ē grāz p̄secuta. In hocq̄ altissimo tria con
fluūt. 1. om̄z. om̄i. sūmū. **O**mne. s. hē grāz
om̄i indigēti et req̄reti. et hoc totū insinua
tur Eccl. xxv. Vide te qm̄ non soluz mībi la
borauit sed oībo exq̄rentibz veritatē. **R**
Tertio stetit in altissimo metitor eo q̄ tam
multa tā magna. tā sublima merita nēo vñ
q̄b̄ p̄portauit. **P**rimo dico q̄ nēo tā multa
merita acq̄siuit qz ip̄ap̄tinue merebat. ita ut
momentū t̄pis ei nunq̄ sine merito p̄cav
siret. **N**am et si ocio aliquāt vacasset. loci p̄m
adibuctam virtuose. tam ex rōnabili causa
fecit: vt ei nō immetit ad sup̄mū meritum
cōputaret. **S**co nemo tam magna merita
cōportauit. eo q̄ ip̄a sua op̄a immediate in
ip̄m deū quem in vtero portauit lactauit in
gremio souebat. exercebat. **N**am si verū est.
imo qz verū est. q̄ si quis p̄phetam recipiat
mercedem p̄phete accipiet: et qui recipit iu
stum. iusti mercedē accipit. q̄b̄ magnā merce
dem accepit q̄ deū nō in hospiciū dom⁹: sed
in hospicium corporis et cordis recepit. **E**t si
mercedem accepit qui dat paupi indumen
tum. quid accipit q̄ dat deo carnis indumē
tum. **E**t si mercedē accipit qui dat pauperi
p̄pter deū alimentuz. quid accipit q̄ dat ip̄si
deo de liquore cordis. 1. de vberibz nutrime
tum. **T**ertio ei⁹ merita nō solū erant multa
nec solū magna sed etiā sublima. qz simul
et actiū et premlatiū vitā sublimiter exer
cebat qd nullivñq̄ est p̄cessum. **A**lijs enim
vita actiua. alijs vero contemplativa est data
alijs aut̄ qd adhuc plus est vtraq̄ vita est
data. sed alternis vicibz. vt aplis. qui nunc
premlationibz. nūc vero actionibz intēde
bant. sed beate virginī simul et semel vtrq̄bz
est donatū. vt vicz infans foris ab ea aleret
et intus deitas p̄eplaret. vñ ip̄a sublimibz
suis meritis feliciter gloria Eccl. di. **E**go
fecī vt oraretur lumē indeficiens et q̄li nebu
lam contexi totā terrā. et hoc est lumē quod
de se di. Job. viij. Ego sum lux mūdi quod

.G.